

тъ има стѣпалото отъ потребното опинаніе да дѣйствува еднакво въ двѣты крайща на сърдчана, не трѣба той дася измѣнява съ крачиталото на рѣбатыты колелца; тогасъ трѣба да ся изравнать посрѣдниты силы като направять сърдчана на приличенъ кроежъ. Мы не ся запрѣхмѣ много врѣмя върху тая часть на състава, че като е той първый двигателъ, той е и основа на вситы другы движенія. Бройтъ на въртѣлки, что трѣба да има клѣбцето на параболическый сърдчанъ, зависи отъ дължината на състава, или, което е все едно, отъ дебелината на часовника.

Въ единъ часовникъ отъ 36 часа, съ единъ сърдчанъ отъ 6 въртѣлки, голѣмото колелце трѣба да има пять пѣти повѣче жѣбци отъ грѣбенака на цѣнтра; тѣй чтото, ако той грѣбенакъ има 6, колелцето трѣба да има $5 \times 6 = 30$; ако той има 8, то трѣба да има $5 \times 8 = 40$ жѣбца; клѣбцето има 7 въртѣлки, голѣмото колелце 48 и грѣбенакъ-тъ 12, тогасъ врѣмято по косто ще върви то ще бѣде $4 \times 7 = 28$ часа; както и, ако 5 въртѣлки върху сърдчана, 50 жѣбца на колелцето и 10 на грѣбенака, часовникъ-тъ ще върви 27 часа; обаче ако искаше нѣкой да го направи да върви само 24 часа, съ 6 въртѣлки и единъ грѣбенакъ съ 12 жѣбца, тогасъ трѣбаше голѣмото колелце да има 48.

Така, кога нѣкой промѣнява нѣчто, было въ грѣбенака, было въ колелцето, или въ въртѣлки на сърдчана, той трѣба да направи и въ другыты части едно съотвѣтственно промѣненіе, за да направи да върви часовникъ-тъ по сѣщето врѣмя; обаче трѣба всякогажъ колелцето на центра да ся завъртява единъ пѣтъ на часъ. Въ общити часовници, тій грѣбенаки иматъ по 6 жѣбца всякой, и не вървятъ тѣй добръ както грѣбенацити, които иматъ по-выше жѣбци. Въ добрити часовници и у всичкыты хронометри, жѣбцити на колелцата и на грѣбенацити сѣ по-многобройни. Въ изработенити добръ часовници, въртената, най-паче онызъ отъ прѣчката и отъ клѣчката на отплесваніе, въртятся върху безцѣни камици, рубини, или другы якы камыщи, за да ся смалява трѣканіето.

Подлогы m и n, что държатъ въртената отъ колелцето на посрѣщаніе, завитлены сѣ въ плочята изъ отгорѣ; обаче чловѣкъ не вижда жилавнициты, гвоздеиты на захлупциты, за что тѣи не сѣ часть отъ движеніето.

Най-послѣ, едно колелце съ ключъ, что ся сключава съ една лопатка отъ рѣбато колелце па има прибавка, която прѣгрѣща вънкашній край отъ жилавника на маятника, остава, спорядъ както завърта нѣкой ключа на напрѣдъ и на назадъ, кѣмъ главныты буквы R и A отъ думы *закжсява* или *върза*, които сѣ издѣлбаны върху едно малко трѣкалце, по косто ся клати една игла, заловена върху ось-та отъ ключа, да смалява или умножава дѣйствителнѣжтъ дължинѣ на клѣбце-жилавника, и, слѣдъ това да прѣправи бѣрзинѣжтъ на часовника, доклѣ нѣкой постигне съ пипаніе да даде на жилавника тѣкмо дължинѣжтъ, която понася на